

TISKOVÁ ZPRÁVA

Lucemburský rok NPÚ se rozjíždí – a nejen na hradech a zámcích

Praha 26. dubna 2016

Lucemburský rok, tedy akce a programy, kterými letos Národní památkový ústav připomíná krále a císaře Karla IV. i jeho rod, dobu a stavby, které jsou s ním spojeny, se naplno rozjede tento víkend. V nejbližších dnech a týdnech jím ožijí hrady Karlštejn, Veveří, Velhartice a Lipnice, ale třeba také klášter Kladruby a zámek Krásné Březno v Ústí nad Labem.

Lucemburský rok je šestým ročníkem projektu Po stopách šlechtických rodů, kterým Národní památkový ústav připomíná nejvýznamnější aristokratické rodiny, jež během staletí určovaly chod dějin zemí Koruny české. „Letos se u příležitosti 700. výročí narození císaře a českého krále Karla IV. Národní památkový ústav zaměří na osobnost, politické působení, umělecký mecenát a stavitelský odkaz nejen Karla IV., ale i dalších Lucemburků, spojených s našimi dějinami,“ upřesňuje generální ředitelka NPÚ Naděa Goryczková. Centrem a „hlavním stanem“ Lucemburského roku, jímž se NPÚ připojuje k oficiálním národním karlovským oslavám, bude státní hrad Karlštejn, s Karlem IV. ikonicky spojený.

Víkend 30. 4. – 1. 5. 2016

První velkou událostí Lucemburského roku bude cesta kopie svatováclavské koruny z Karlštejna na hrad Veveří. Doputuje tam v pátek 29. dubna a o víkendu 30. dubna a 1. května si ji budou moci prohlédnout návštěvníci prvního okruhu v břitové věži. Svatováclavská koruna, jeden z nejvýznamnějších symbolů české státnosti, byla zhotovena na císařův příkaz v roce 1346. Kopie tohoto klenotu, zasvěceného císařovu oblíbenému zemskému patronovi, propojí symbolicky Čechy a Moravu, ale také dva hlavní pilíře Lucemburského roku – hrady Karlštejn a Veveří. (Více na www.veveri.cz/cs/akce/9599-svatovaclavska-koruna-na-hrade-veveri) Návštěvníci Karlštejna budou zase mít o tomto víkendu jedinečnou příležitost prohlédnout si kopii Šternberské madony, jedné z nejpůsobivějších gotických soch z okruhu tzv. krásných madon, kterou na středočeskou památku zapůjčila správa hradu Šternberk.

Tím však aktuální víkendové akce Lucemburského roku nekončí; již v pátek 29. dubna začíná v Muzeu Cheb výstava *Karel IV. a Nové Čechy*, kterou připravilo územní odborné pracoviště NPÚ v Lokti. K vidění tam bude do 12. června, později se přesune na další místa spjatá s působením Lucemburků. Panelovou výstavu doplní přednáškový cyklus, který představí dnes pozapomenutou zahraniční politiku Lucemburků, vedenou snahou o zabezpečení a povznesení Českého království. První přednášky jsou na programu již 5. a 12. května, další 6. a 20. října a 3. a 11. listopadu. (Více na www.npu.cz/cs/uop-loket/hlavni-temata-sezony)

Další výstava, *Doba králů a císařů. Lucemburské architektonické dědictví severozápadních Čech*, bude zahájena v sobotu 30. dubna na zámku Krásné Březno, v sídle územního odborného pracoviště NPÚ v Ústí nad Labem. Prostřednictvím konkrétních památek představí čtyři typy kulturního dědictví – kláštery, kostely, hrady a nástěnné malby – zachované v tomto regionu z doby vlády lucemburské dynastie a ovlivněné uměleckým působením císařského dvora.

Karlštejnský poklad zpátky na Karlštejně

Následující víkend, konkrétně v sobotu 7. května, bude otevřena výstava *Karlštejnský poklad – kultura císařského dvora Karla IV.*, nejvýznamnější a stěžejní akce Lucemburského roku. Představí tzv.

karlštejnský poklad, soubor téměř 400 předmětů z doby Karla IV., které patřily k dennímu životu Karlova dvora a jež dokládají tehdejší životní styl. Součástí pokladu jsou nádoby na pití, módní doplňky – například šperky, přezky, spony a knoflíky, které se za Karla IV. teprve ujímaly – ale také schránky na vonné bylinky a masti, tzv. povoňky. Poklad byl pravděpodobně při ohrožení za husitských válek ukryt v karlštejnských zdech, kde téměř 600 let čekal na své nalezení. Dnes je uložen ve sbírkách Uměleckoprůmyslového musea v Praze, které se na vzniku karlštejnské výstavy podílí. (Více na <https://www.hradkarlstejn.cz/cs/akce/8100-karlstejnsky-poklad-kultura-cisarskeho-dvora-karla-iv>)

Víkend 14 – 15. 5. 2016, oslavy Karlova narození

V polovině května, tedy v době nejbližší dnu Karlova narození, připravuje tematické programy několik památek. Velkolepě oslaví přesně po 700 letech, v sobotu a v neděli 14. a 15. května, narozeniny Karla IV. hrad Velhartice, sídlo Karlova blízkého přítele a rádce Buška z Velhartic. (Více na www.hrad-velhartice.cz/cs/akce/8187-narozeni-karla-iv-na-hrade-velhartice.)

Od pátku 13. do neděle 15. května uspořádá klášter Kladruby komponovaný program *Putování Karla IV.* Jeho základem budou speciální prohlídky věnované zájmům a životním láskám Karla IV., k nimž patřily cesty po Evropě, vzdělání, vojenství, umění, stavitelství, diplomacie, víra a ženy. Návštěvníci se během nich podívají i do běžně nepřístupných částí kláštera. (Více na www.klaster-kladruby.cz/cs/akce/5862-putovani-karla-iv-komponovany-program-v-klastere-kladruby) V sobotu 14. května bude na hradě Šternberk otevřena výstava *Albert II. ze Šternberka ve službách Karla IV.* Připomínat bude dalšího blízkého Karlova přítele a rádce Alberta II. ze Šternberka, jeho dobu a také gotickou hradní kapli, kterou nechal přestavět jako památník své kariéry.

Další akce před začátkem prázdnin

V sobotu 21. května proběhne na hradě Lipnice první kolo komponovaného programu *Na cestách s Karlem IV.*, které připravilo územní odborné pracoviště NPÚ v Telči, zaměřující se z části na vzdělávání a zážitky. Účastníci programu *Na cestách s Karlem IV.* se stanou součástí císařské družiny a poznají, jak se ve středověku cestovalo a žilo. V sobotu 11. června se bude program opakovat na hradě Zvíkov, 10. září na hradě Litice a 24. září na hradě Bečov.

První červnový den zahájí hrad Křivoklát sérii akcí, jimiž chce veřejnosti představit devítisvazkovou Bibli Václava IV., vynikající výtvarné dílo z přelomu 14. a 15. století, které ilustracemi a iluminacemi přibližuje život královského dvora. V pátek 1. června proběhne vernisáž výstavy *Bible Václava IV.* a premiéra dokumentárního filmu *Útěk do křivoklátských lesů*, který se Václavově bibli věnuje.

Další vybrané události Lucemburského roku

- od 2. července – výstava *Lev a orlice. Moravští Lucemburkové a jejich hrad* na hradě Veveří
- 5. července – slavnostní *Setkání Karla IV. s Vilémem z Landštejna* na hradě Landštejn
- 5.–6. července – *Oživený hrad Točnick*
- 15.–16. července (a také 12.–13. srpna) – noční prohlídky *Ať žije král, ať žije císař aneb Životem Karla IV.* na hradě Karlštejn
- od 16. července – výstava *Karel IV. ve filmu* na hradě a zámku Horšovský Týn
- 29.–31. července – living history *Štítý stříbrného lva - doba Lucemburků na českém trůně* na hradě Velhartice
- od 1. srpna – výstava *Nezcizitelné hrady Českého království* na hradě Zvíkov
- 6.–7. srpna – *Bouzovský mumraj aneb Markraběte Jošta turnaj* na hradě Bouzov
- od 11. srpna – výstava *Následovníci svatého Jiří* na hradě a zámku Jindřichův Hradec
- 27. srpna – HRADOZÁMECKÁ NOC 2016 na Karlštejně a desítkách dalších památek

Národní památkový ústav je největší příspěvkovou organizací Ministerstva kultury ČR. Současnými zákony, zejména zákonem památkovým, je mu svěřena řada odborných úkolů týkajících se státní památkové péče. Poskytuje např. odborné podklady pro rozhodnutí výkonných orgánů, metodicky působí na sjednocení přístupů při záchraně a rozvíjení hodnot památkového fondu na území ČR, jehož soupis také vede. Aktivně zasahuje do procesu prohlášení jednotlivých předmětů, objektů a území kulturními památkami a zajišťuje v rámci

svých možností jejich dokumentaci. Pro výkon odborné složky památkové péče disponuje sítí 14 územních odborných pracovišť se sídlem v každém kraji. Jako vědecká a výzkumná organizace se Národní památkový ústav podílí na mnoha projektech, plní výzkumné úkoly, poskytuje odborné vzdělávání v oblasti památkové péče a ročně vydá na 50 publikací. Vedle toho spravuje více než sto nemovitých památek v majetku státu – hrady a zámky (od Karlštejna přes Hlubokou, Jindřichův Hradec až po Lednicko-valtický areál), klášterní areály (Plasy, Kladruhy u Stříbra, Zlatá Koruna a další), památky lidové architektury (Hamousův statek ve Zbečně, skanzeny v Zubrnících, Příkazích či na Veselém Kopci) i průmyslové památky (Důl Michal v Ostravě), z nichž většina je přístupná veřejnosti.

Kontakt:

Mgr. et Mgr. Jana Tichá, tisková mluvčí NPÚ, tel. +420 257 010 206, +420 724 511 225, ticha.jana@npu.cz